

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănel, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Creștinism social românesc

S'a accentuat în câteva rânduri în „Telegraful Român” orientarea eminentă transcendentă a creștinismului, dar totdeauna s'a arătat că această orientare spre cele veșnice n'a ținut totuși creștinismul departe de viața trăită, ci dimpotrivă toate marile reforme sociale, de aproape două mii de ani încoace, s'au inspirat, direct sau indirect, din principiile umanitariste ale Evangheliei.

Afirmația aceasta, care poate fi oricând ilustrată cu numeroase exemple din istoria reformelor sociale, își are însemnătatea sa mai ales acum, când țara noastră a pornit pe calea revizuirii tuturor legiurilor cu caracter social și când Biserica este chemată să-și dea din plin contribuția sa la rezolvarea problemelor sociale.

Nu discutăm acum legitimitatea amestecului Bisericii în problemele sociale — legitimitate negată de cei care văd misiunea Bisericii numai în moralizarea sufletească, în pregătirea sufletelor pentru viața veșnică. Nu facem decât să constatăm că învățătura Bisericii creștine a fecundat reformele sociale în decursul istoriei și că nu numai în Occident, unde împrejurările istorice au fost mai favorabile pentru desfășurarea activității sociale a Bisericii, dar chiar și la noi, cu toată vitregia vremurilor, se poate vorbi despre un creștinism social românesc.

Ar fi poate suficient să amintim covârșitoarea înrăurire pe care a avut-o credința creștină în încheierea și consolidarea poporului român. S'a vorbit desigur adesea, mai ales în Ardeal, despre rolul Bisericii în menținerea conștiinței naționale, în formarea limbii românești și în răspândirea culturii. Dar oricât s'ar fi vorbit de mult, încă trebuiesc întreprinse studii temeinice pentru ca să se vadă, cu documentări istorice precise, ce datorează statul român modern Bisericii sale strămoșești. Și trebuie explicată de asemenea carența în care s'a aflat Biserica din Muntenia și Moldova începând dela 1859.

Căci, până la 1859, orânduirile politice, juridice și sociale ale Țărilor Românești erau impregnate de duh creștin, Bisericii revenindu-i grija a numeroase instituții cu caracter social și având și posibilitățile materiale pentru a exercita funcțiile sale sociale. Dela 1859 înainte însă lucrurile s'au schimbat mult. Intemeietorii statului modern român, cu toată buna lor intenție, au dat reformelor lor o turnură străină de Biserică. Ba chiar, proaspăt ieșiți din școlile pariziene și pătrunși de duh voltairian, au luat din mâna Bisericii mijloacele materiale cu care aceasta putea să răspundă nevoilor sociale, au desființat fabricile mănăstirești, au trecut pe seama statului tipografia dela mănăstirea Neamțu, au desființat sau transformat școli bisericești și au făcut tot ce le sta în putință pentru a micșora înrăurirea socială a Bisericii.

Lipsa aceasta de înțelegere a reformatorilor dela 1859 pentru tradiționala împletire a marilor interese ale țării cu acțiunea socială, culturală și națională a Bisericii, a avut ca urmare în Muntenia și Moldova un fel de înstrăinare a Bisericii de nevoile morale și materiale ale poporului, clerul retrășându-se în împlinirea exactă a cultului.

Incetul cu incetul însă legătura Bisericii cu poporul s'a restabilit și, fără să atingă gradul de apropiere care a existat totdeauna între Biserică și popor în Ardeal, se poate vorbi totuși de unele promițătoare începuturi de creștinism social și în vechiul regat.

Aceste începuturi au luat mai întâi forma unor conferințe și cercuri culturale, la care cel mai adesea se discutau probleme de ordin social, clericii sfătuindu-se cu privire la cele mai bune mijloace pentru a face ca învățătura Evangheliei să rodească în popor.

Apoi, un puternic imbold pentru activitatea socială a clerului român a fost dat de marele ministru Spiru Haret, care a îndrumat pe preoți și învățători spre cooperatism, prin

băncile populare. De asemenea, ierarhi ca mitropolitul Pimen al Moldovei, patriharul Miron, episcopul Vartolomeu Stănescu al Olteniei — acesta din urmă având chiar studii superioare de sociologie la Sorbona — au dat și ei imbold mișcării sociale prin Biserică.

Spațiul limitat al unui articol de ziar nu îngăduie de sigur o etalare mai amănunțită a activității sociale întreprinsă de Biserica românească în ultimele câteva zeci de ani. Amintim totuși inițiativa luată de Biserică după războiul balcanic de a da călugărilor și călugărițelor o pregătire sanitară și de a-i pune la dispoziția societății „Crucea Roșie”. Inițiativa aceasta a dat roade în cele două războaie mondiale care au urmat. Amintim de asemenea serviciile pe care le-au adus țării preoții militari, care îngrijesc de educația religioasă, morală și patriotică a ostașilor. [Inițiativa înființării clerului militar se datorește mitropolitului Pimen al Moldovei, care a propus, în ședința Sfântului Sinod din 16 Mai 1915, înființarea clerului militar]. Tot ca o activitate socială a Bisericii poate fi privită reînființarea atelierelor de industrie națională în mănăstiri. Și trebuie să amintim de asemenea înființarea posturilor de confesori în marile industrii, cu misiune religioasă, morală și culturală, înființarea posturilor de preoți pe lângă penitenciare, cu misiune asemănătoare, înființarea a numeroase asociații preoțești sau laice, cu scopuri de binefacere sau pentru educarea creștină a tineretului, înființarea de orfelinate în mănăstiri, etc.

S'ar putea spune chiar că, de câteva zeci de ani încoace, totdeauna când e vorba de ridicarea morală și materială a poporului, se face apel la zelul și spiritul de sacrificiu al preoților și învățătorilor.

De aceea, socotim că în împrejurările actuale, când întreaga operă de guvernare a țării se îndreaptă spre nevoile poporului, Biserica trebuie să fie mai activă ca oricând, cercetând cu atenție problemele sociale și căutând, împreună cu guvernul țării și cu ajutorul armatei celor aproape zece mii de clerici, să dea problemelor sociale soluționarea cea mai fericită.

Altfel, s'ar putea ca viața socială să-și urmeze cursul alături de Biserică. Și n'ar fi bine așa.

Emilian Vasilescu

Dela Palatul Regal

București 17 — Comunicatul nr. 28, dat de Mareșalul Palatului, anunță că *Majestatea Sa Regele* a avut invitați la dejun, ieri 16 l. c., pe membrii misiunilor Statelor Unite ale Americii în România.

Spre o nouă reorganizare

Dnii Ștefan Voitec, ministru, Victor Papacostea și D. Căpățineanu, subsecretari de Stat, s'au întrunit de curând într-o conferință interministerială, și au purces la discuții privitoare la reorganizarea Ministerului Culturii Naționale.

Nemții cer pace?

Londra 17 — *Nemții pregătesc, de Crăciun, o amplă ofensivă pentru pace. Emisari germani ar fi încercat să intre în legătură cu Londra și Washington.*

Comunicat

Oficiile protopopești și parohiale cari și-au propus să asigure, prin participarea lor generoasă la suportarea cheltuielilor de tipar, apariția zilnică a „Telegrafului Român”, sunt rugate să-și trimită în toată graba obolul lor.

Până acum, am primit danii frumoase. Parohiile din protopopiatul Bran (Zărnești) și parohia Avrig, — de unde am primit, pe lângă altele, o danie personală, de 12.000 Lei, făcută de administratorul protopopesesc Păr. Aurel Radu, — sunt în fruntea listei susținătorilor ziarului.

Celor ce au jertfit până acum le mulțumim cordial, iar ofrandele celorlalți le așteptăm cu încredere.

Pe temeiul lor, vom putea să calculăm cât timp avem acoperire pentru costisitoarea apariție zilnică.

Administrația
„TELEGRAFUL ROMÂN”

Invățătura zilei

Celui ce are, i se va da și îi va prisosi; iar dela cel ce n'are, și ceea ce are se va lua.

Mateiu 13, 12

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuște:
Sâmbătă 18 Nov. — M. Platon
Duminică 19 Nov. — Pr. Avdie
Luni 20 Nov. — C. Grig. P. Pr.

Eroii dela Radna

București 17 — Dl General de Corp de Armată Adjutant Const. Sănătescu, președintele Consiliului de Miniștri și ministru ad-interim la departamentul războiului, a citat prin Ordin de zi pe Armată pe elevii Școlii de subofițeri de Infanterie din Radna, cari s'au acoperit de glorie în luptele duse în luna Septemvrie a. c., în sectorul Păuliș-Ghioroc-Cuvin, împotriva blindatelor germane, stăvilindu-le înaintarea spre centrul Transilvaniei.

La luptă...

Postul de radio Paris a anunțat că în cursul conferinței ținute la cabinetul generalului De Gaulle au fost rezolvate toate chestiunile privitoare la echiparea modernă a armatei franceze și la participarea sa în toate operațiile militare din Germania.

Orori naziste în Letonia

Moscova 17 — Adaosul la comunicatul militar sovietic, asupra operațiunilor desfășurate alaltăieri, se încheie cu înfiorătoarele constatări făcute într'un sat din Letonia, situat la 7 km. de Riga.

Hitleriștii au constituit acolo un „lagăr al groazei”. Mii de oameni nevinovați — civili, prizonieri sovietici și evrei — au fost concentrați acolo de Gestapo și gărzile SS, și suprimați după metodele experimentate la Maidanek [Lublin, în Polonia].

O arestare senzațională

Zilele trecute ziarul parisiens „Liberation-Soir” a anunțat că președintele la Tronul Franței, Contele de Paris, a fost arestat. El a fost rănit la umăr, în vreme ce se proceda la arestarea sa.

Se știe că, după legile în vigoare, este interzisă intrarea pe pământul Franței a oricărui membru al fostelor familii regale; în deosebi Contele de Paris e considerat ca unul care caută contactul cât mai prietenos cu anumite cercuri dușmane patriei.

Și alte măsuri...

În numărul nostru de ieri am anunțat sporirea salariilor. Să ne fie îngăduit a spune că sporirea aceasta numai atunci va da rezultatul dorit, dacă va fi urmată și de alte măsuri, între care putem aminti și următoarele: stabilizarea prețurilor, intensificarea producției, înlesnirea circulației, mai scăzute taxe de tot felul, pedepsirea negoțului clandestin, și, în deosebi răspândirea economatelor, în felul cum s'au înființat în unele orașe din țară.

Așa, sperăm că sporirea salariilor își atinge scopul urmărit.

Forțe masive în Prusia Orientală

Correspondentul agenției sovietice de știri Tass anunță că, după ultimele informații de pe front, din Prusia Orientală, Comandamentul german a înzestrat trupele sale cu nouile arme, așa zise secrete, și a concentrat forțe masive de artilerie, care depășesc efectivele artileriei întrebuințate de ei în toate luptele mari în Rusia Sovietică. Fiecare regiment german este completat de o unitate de artilerie.

Pierderile japoneze în Birmania

Londra 17 — Dl Amery, ministrul Indiei, a declarat că trupele japoneze au pierdut peste 54 mii de morți în operațiunile de pe frontul din Birmania.

Atențiune!

Atențiune!

Neobosita tiparniță șaguniană ne-a scos și în acest an, de sub teascurile sale, folositoarele Calendare de masă:

„Bunului Creștin”

și

„Oastea Domnului”

pe anul 1945

Sunt cele dintâi calendare cari au apărut în vitrină, de aceea comandați din vreme exemplarele ce vă sunt necesare, pe adresa de mai jos:

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ SIBIU Strada Mitropoliei 45 SIBIU

La comenzi de peste 10 ex. se dă rabat
Exemplarul Lei 150.- + Lei 70.- porto postal

70.000 tancuri distruse

Moscova 17 — Oficiosul „Pravda” scrie că în cursul campaniei de pe frontul de răsărit, numai tunurile anticar sovietice au distrus peste 70 mii blindate germane.

Dela Berlin... Campania agricolă în Moldova

Citindu-se la radio Berlin proclamația lui Hitler, lectura a fost deodată întreruptă de o voce care a strigat:

„Jos cu Hitler! Jos cu războiul! Să se sfârșească odată!”

Strigarea a fost auzită de postul de radio al agenției Reuter, pe lungimea de undă a postului de radio Frankfurt.

Criză de guvern în Belgia

Bruxelles 17 — Cei doi membri comuniști ai guvernului, și reprezentantul mișcării naționale de rezistență, au părăsit guvernul în semn de protest împotriva ordinului de depunere a armelor, dat forțelor de eliberare din interiorul țării.

Aseară, primul-ministru dl Hubert Pierlot și autoritățile aliate din Belgia au dat, prin radio, îndemnuri către populație să păstreze liniștea și ordinea internă, văzându-și de lucru.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 16 Noemvrie:

În Ungaria de Nord-Est, după lupte înverșunate cari au durat mai multe zile, trupele noastre din diviziile armatei a patra au înaintat la Sud-Vest de Tokay sfărâmand rezistențele inamice și cucerind mai multe localități.

La Est de Budapesta, trupele sovietice și trupele române au continuat să înainteze prin lupte, cucerind mai multe localități.

Frontul ungar

Londra 17 — Armata germană a suferit în ultimele 24 ore încă două mari catastrofe în Ungaria, între care una este aceea că i s'a tăiat în spatele frontului linia de retragere Szolnok-Budapesta.

Tratând Ungaria ca o țară ocupată și inamică, nemții încarcă și trimit în Germania numeroase trenuri cu alimente și lucruri jăfuite.

Frontul jugoslav

Londra 17 — Comunicatul Mareșalului Tito anunță ocuparea unui punct strategic. Aviația britanică a bombardat Tristina și Sarajevo în Jugoslavia și Tirana, capitala Albaniei.

Frontul apusean

Londra 17 — 6 armate aliate înaintează dinspre Apus pe un

București 17 — Ministerul Agriculturii și Domeniilor a trimis echipe de ingineri agronomi în Moldova, dotate cu imputerniciri speciale, în scopul activării campaniei de însămânțări.

Pe de altă parte, au fost date dispoziții severe în vederea însămânțării tuturor ogoarelor de pe cuprinsul țării, chiar dacă planurile județene întocmite în acest sens ar fi fost depășite.

Unde s'or întâlni?...

Londra 17 — În Camera comunelor, mai mulți deputați au cerut ca viitoarea întâlnire Roosevelt—Churchill—Stalin să aibă loc în Anglia.

— Potrivit ultimelor știri din cercuri militare sovietice, este în perspectivă o mare debarcare de forțe sovietice între Danzig și Königsberg, — operație asemănătoare cu debarcarea săvârșită de aliați în Normandia.

front de 600 km. Această mare ofensivă a fost pregătită de un intens tir de artilerie, care a incendiat 12 orașe germane. De asemenea și-au dat concursul 3000 avioane, care au distrus căile de comunicații, fără să întâmpine rezistență din partea germanilor. Armata dela Aachen se află la 7 km. de Ruhr. La Nordul și Sudul orașului Aachen înaintează două armate aliate. Trupele britanice se apropie de Metz. Porțiunea de scăpare a germanilor din acest oraș s'a îngustat la 7 km. În regiunea Belfort au fost cucerite mai multe localități, forțele aliate aflându-se acum la 13 km. de Belfort.

În Italia, râul Montone a fost trecut. Calea ferată dintre Faenza și Forli este în mâinile aliaților.

Răscoală la München

Londra 17 — Grupuri mari de sinistrați de pe urma bombardamentelor, ajutați de lucrători străini, au organizat o revoltă la München.

Revolta, din ordinul lui Himmler, a fost înăbușită. Peste 70 mii de oameni au fost arestați de gărzile SS și internați în lagăr.

Fenomenul este același și prin alte orașe germane lovite de bombardamentele aliate. Număroși șefi naziști locali au fost uciși.